

SENTÈNCIA DE 9 DE JUNY DE 2005

Contracte laboral: diferències amb el contracte de prestació de serveis.- Acomiadament injustificat del treballador: efectes.- Indemnització de danys i perjudicis econòmics i familiars com a conseqüència de la pèrdua de l'anterior lloc de treball: improcedència.- Prova de testimonis

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La Sra. Laura R.S. va presentar davant de l'Honorable Batllia, demanda contra l'empresa F. SL en reclamació de la quantitat de 21.986 €, en concepte d'indemnització pels danys i perjudicis soferts com a conseqüència de la pèrdua del seu antic lloc de treball (21.636 €), de preavis (300 €), i d'indemnització per acomiadament improcedent (50 €), amb els interessos legals corresponents, com també en declaració a la CASS de la liquidació laboral per import de 600 €.

II.- La societat F. SL es va oposar a totes les pretensions de la part actora, contestant que mai ha existit cap relació laboral entre aquesta societat i la Sra. Laura R.S.

III.- Per sentència de data 1 de febrer del 2005, l'Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles secció civil, estimant parcialment la demanda de la part agent, va condemnar a F. SL a pagar a la Sra. Laura R.S., l'import de 350 € amb els interessos legals des de la data de contesta a la demanda, i a efectuar la declaració a la CASS de la liquidació laboral de la Sra. Laura R.S. per import de 600 €, corresponent al mes treballat per la part actora per compte de la societat defenent; fent imposició de costes a la societat F. SL.

IV.- Contra aquesta resolució ambdues parts han interposat recurs d'apel·lació.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- La societat F. SL reitera que mai ha existit una relació laboral entre les parts, sinó un contracte civil de prestació de serveis, exposant que la Sra. Laura R.S. va dur a terme unes actuacions professionals com publicista o especialista en publicitat per tal de renegociar uns contractes determinats; i quant la direcció de la societat va explorar la possibilitat de contractar-la de manera estable en la doble condició de sòcia i d'empleada de la societat, les parts no varen posar-se d'acord i per tant la relació societària i laboral no va arribar a néixer; i així van donar per conclosa la relació laboral civil de serveis fins aleshores existent, tot remunerant-li els que va prestar durant aquell mes de novembre del 2003; que la Sra. Laura R.S. aparentés ser la directora general de F. SL per mitjà de 10 targetes de visita amb l'ús i l'abús d'un telèfon mòbil de l'empresa en res altera ni determina la real i veritable relació civil de serveis que fins aleshores unia les parts.

II.- La Sra. Laura R.S. manifesta: que ha quedat acreditat que F. SL, al cap de 3 setmanes d'haver contractat a aquesta part, va proposar-li ocupar el càrrec de Directora-Gerent d'alguns departaments de l'empresa; que al cap de tan sols 15 dies de la seva proposta, i quant aquesta part ja havia iniciat la seva sol·licitud d'excedència al seu antic empleador, la societat va acomiadar-la sense cap motiu justificable; que tant la pèrdua d'expectativa de guany, com la desestabilització personal i familiar que va patir com a conseqüència directa d'aquest acomiadament, constitueixen clars danys i perjudicis, que d'alguna manera li han de ser indemnitzats.

III.- La qüestió cabdal que s'ha de resoldre és la de determinar la naturalesa de la relació que va existir entre les parts. L'article 1 del Decret sobre el contracte de treball de data 15 de gener de 1974 enuncia que "*es considera contracte de treball aquell pel qual una persona -obrer o empleat- es compromet, verbalment o per escrit a prestar un treball intel·lectual o manual sota la dependència o direcció d'una altra persona -empresari-*

mitjançant una remuneració de qualsevol naturalesa". En canvi, el contracte de prestació de serveis es caracteritza per una obligació pactada per una persona en front d'una altra, i que consisteix a donar, o fer alguna cosa, mitjançant un preu convingut o fins i tot sense cap remuneració. La característica fonamental que permet distingir el contracte de treball del contracte de serveis, consta en el criteri de dependència i d'alienabilitat existent en el primer. Com és malauradament sovint el cas en el Principat, no existeix entre les parts cap contracte escrit; s'ha doncs d'analitzar les circumstàncies particulars de la relació que es va lligar entre les parts per determinar el seu caràcter.

IV.- No és negat per cap de les parts, que hi ha hagut converses i tractes entre la Sra. Laura R.S., que treballava a la societat R., i F. SL, per que la primera s'encarregués a compta del mes de gener del 2004, de la gerència d'alguns departaments de l'empresa, cosa que no s'ha pogut dur a terme; i que abans d'aquesta data, més concretament durant curs del mes de novembre i desembre del 2003, la Sra. Laura R.S. va prestar els seus serveis a F. SL, en horari de tarda, fins a l'inici del mes de desembre, en que es va trencar la relació. El litigi correspon a aquest període, que la Sra. Laura R.S. considera que va actuar en qualitat de venedora de publicitat, contractada per F. SL, en quant l'empresa sosté que en la perspectiva d'un contracte de treball i d'associació futur, i per permetre a les parts "tastar-se" professionalment i recíproca, es va proposar a la Sra. Laura R.S. la realització d'un servei precís i concret, consistent en la renegociació d'alguns contractes subscrits per l'empresa amb entitats de l'audio-visual.

V.- Es acreditat en autes, els 3 elements fàctics següents: l'empresa P.S. va imprimir targetes de visita a nom de la Sra. Laura R.S., Directora General de F. SL; l'empresa va donar a la Sra. Laura R.S. les claus del despatx de la societat; i F. SL va dotar la Sra. Laura R.S. d'un telèfon mòbil per la seva feina. Si la impressió de les targetes no té cap significació pel que fa a la relació entre les parts del mesos de novembre i desembre del 2003, atès que corresponen a una anticipació de la relació laboral que les parts projectaven a comptar del mes de gener del 2004 i que va fracassar, en canvi el lliurament de les claus i d'un telèfon mòbil s'aparenta a una voluntat de l'empresa d'incloure la Sra. Laura R.S. en el seu personal. A més a més la utilització pel prestatari de servei dels locals i dels mitjans professionals de

l'empresa, concretitza el lligam de dependència característica del contracte de treball.

VI.- Si es considera els testimoniatges que consten en autes, cap dels mateixos desvirtuen l'existència del nexa de dependència entre les parts. Les declaracions del Sr. Jaume T.M. manquen de precisions i coherència respecte a la feina que desenvolupava la Sra. Laura R.S., en canvi el que afirma aquest testimoni, és que quan la Sra. Laura R.S. va marxar de l'empresa, ha tingut d'assumir més responsabilitat el que suposa que la part actora exercia unes activitats a l'interior de l'empresa, criteri antinòmic amb un contracte civil de prestació de servei. També resulta de les declaracions del Srs Ignasi P. i Jaume T.M., que la Sra. Laura R.S. va tenir una reunió amb M. SA en la qual la mateixa va presentar-se com representant de F. SL acompanyada del Sr. Jaume T.M., agent comercial d'aquesta societat. Si la Sra. Laura R.S. hagués actuat de manera independent en el marc d'un contracte de serveis, no s'explica la presència d'un agent comercial de F. SL en les negociacions amb M.. Al contrari si que aquesta presència s'explica si la Sra. Laura R.S. i el Sr. Jaume T.M. han actuat ambdós conjuntament com empleats de F. SL en l'àmbit d'una transacció sol·licitada per aquesta darrera societat. Encara que la Sra. Laura R.S. es presentava ocasionalment en el domicili social de F. SL, no essent en dies ni en horaris fixes, com ho declara la Sra. Anna E.A. no té cap significació particular, des del moment que la feina de venedora de publicitat que desenvolupava la Sra. Laura R.S., no necessitava una presència efectiva i permanent de la mateixa al despatx, sinó que exigia contactes amb clients que es produïen fora dels locals de la societat.

VII.- Per consegüent resulta suficientment de tots aquest elements de proves, que la relació entre les parts, era una veritable relació laboral regulada per un contracte de treball verbal i que per tant l'empresari, no la podia resoldre sense respectar les disposicions de l'article 8 del Decret sobre el contracte de treball de data 15 de gener de 1974 que imposa de donar al treballador acomiadat, un preavis notificat per carta certificada amb acusament de rebut, formalitats que no va complir l'empresa. S'ha doncs de desestimar el recurs d'apel·lació de la societat F. SL i confirmar la sentència impugnada sobre aquest punt de la litis.

VIII.- Ara bé, la Sra. Laura R.S. sol·licita també una indemnització pels danys i perjudicis, econòmics i familiars, consecutius a la pèrdua del seu antic lloc de

treball. Aquesta reclamació no es la conseqüència de l'acomiadament, ja que la feina que desenvolupava pel compte de l'empresa no era incompatible amb les seves prestacions per R., essent la mateixa en horari de tarda, i fins al 23 de novembre, la treballadora va comptabilitzar la nova i l'antiga feina, sinó que deriva de la seva frustració originada pel fracàs del seu projecte professional d'assumir la tasca de director general de F. SL, com ho podia esperar. No es tracta doncs d'un problema de responsabilitat contractual, ja que resulta de les proves que consten en autes, que al cap de 3 setmanes d'estar la Sra. Laura R.S. al servei de l'empresa, hi ha hagut tractes per que la mateixa sigui contractada per treballar a temps complet, a partir del 1 de gener del 2004, en qualitat de directora gerent mitjançant un sou mensual de 1.803 € més un 10% dels ingressos en concepte de publicitat, però no cap acord formal, ferm i definitiu sobre obligacions recíproques de les parts, sinó que es tracta d'una responsabilitat extra contractual com a conseqüència d'una culpa d'una de les parts.

IX.- En dret andorrà la responsabilitat extra contractual exigeix que la part demandant justifiqui un perjudici, una culpa i un nexa causal entre la culpa i el perjudici. El perjudici és cert, la Sra. Laura R.S. va abandonar la seva feina a R., al mes de novembre del 2003, i va trobar-se sense treball en una situació de precarietat. En canvi la part actora no prova l'existència d'una culpa per part de F. SL. En efecte, l'únic greuge que es podria imputar a l'empresa havent originat el perjudici, és el trencament dels tractes relatius al futur professional de la Sra. Laura R.S. en la societat, de manera injustificada i contrària al que fou promès. Aquesta prova a càrrec de la Sra. Laura R.S., part demandant, no consta en autes. El Sr. Jose D.S. explica que F. SL va proposar a la part adversa, juntament amb el càrrec de Director-gerent, d'ésser sòcia de la societat amb un 10% de participació en la mateixa, cosa que no va interessar la Sra. Laura R.S. i que va originar el fracàs de l'acord. Res en autes permet de desvirtuar aquesta tesi, encara que no sigui acreditada per fets concrets, per tant, en l'absència de qualsevol element que pugui permetre imputar a l'una o l'altra de les parts el fracàs dels tractes que s'havien desenvolupats, s'ha de considerar que el projecte no s'ha pogut dur a terme a raó d'un desacord entre les parts, sobre el contingut o les condicions d'aquest projecte. En conseqüència, si la Sra. Laura R.S. va, d'ençà el dia 24 de novembre del 2003, - quan havia de començar a treballar a temps complet el dia 1 de gener del

2004-, sol·licitar de R., una excedència, ho va fer de manera precipitada i prematura, en quant es trobava encara en un període de converses i tractes amb F. SL, i no una vegada el contracte de treball aprovat per totes les parts. Encara que aquesta actitud s'entengué d'una persona jove, activa i animada, desitjant millorar i encertar la seva vida professional, constitueix nogensmenys, una imprudència que ha d'assumir la Sra. Laura R.S. S'ha doncs també de confirmar la resolució recorreguda sobre aquest punt del litigi.

X.- La desestimació d'ambdós recursos imposa de no fer especial condemna en costes processals de segona instància.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Desestimar el recurs d'apel·lació de la Sra. Laura R.S. i el recurs d'apel·lació de la societat F. SL; **Confirmar** la sentència de l'Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles de data 1 de febrer del 2005, en tots els seus extrems; **Sense fer** especial condemna en costes de segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-